

trnja i korova!), a onda se možemo ponizno nadati, da će nam Spasitelj (po svojoj beskonačnoj dobroti i milosrđu udijeliti po sakramentima potrebne milosti, da ćemo svladati sve prepreke i rasti u božanskom životu, dok ne budemo našli savršenstvo i mir u presvetom Srcu — u Očevoj kući!

Dodatak: Naglašavam, da ovo nije nikakva filozofsko-teološka apstraktna rasprava nego vapaj pastoraliste i prijatelja djece Božje!

Alojzije Turk

ČESTA SV. PRIČEST

Uza sve opadanje vjerskoga života, u mnogim se sredinama broj Sv. Pričesti povećava, tako da zreli ljudi znadu reći: »Prije su ljudi bili bolji, a sada se više pričješćuju«. Neprimanje Pričesti je siguran znak duhovnoga mrtvila, a veliki broj Sv. Pričesti, držim, da uvijek nije siguran i mjerodavan pokazatelj bogatog milosnog života u pojedinoj sredini.

Do takvog stanja vjerojatno dolazi zbog raznolike pouke sa strane svećenika, odnosno zbog različitog pristupa stvari. Jedni stvar shvaćaju mnogo ozbiljnije i strože, dok drugi držeći se ideje, da je Pričest hrana i jakost za svagdanju životnu borbu, preporučuju čestu Sv. Pričest, jer jesti treba svaki dan. Sv. Ivan u VI. poglavlju svoga Evandjelja krasno govori o Euharistiji kao hrani i svima nam uvjerljivo zvone u ušima one riječi: »zaista, zaista, kažem Vam, ako ne jedete tijelo Sina čovječjega i ne pijete njegove krvi, nećete imati života u sebi. Tko jede moje tijelo i pije moju krv, ima život vječni« (Iv. 6, 53—55). Pričest je uvjet milosnog života u nama, ali se treba sjetiti i onih Pavlovih riječi: »... Zato će onaj, koji nedostojno jede ovaj kruh ili nedostojno pije ovaj kalež Gospodnji, biti krivac tijela i krvi Gospodnje. Neka svatko (prije) ispita sama sebe, te onda jede od kruha i pije iz kaleža, jer tko jede i pije, svoju osudu jede i pije, ako ne drži više do tijela Gospodnjega« (1. Kor 11, 27—30).

U »Veritasu« br. 2/70 mogli smo pročitati slijedeće retke, koji donekle rasvjetljuju naš predmet: »Bilo bi krivo i lažno slijediti lažno uvjerenje, da će samo primanje sakramenata proizvesti u nama neki čudesni obrat i ostvariti duhovni rast. Ne, Bog traži naše sudjelovanje, našu aktivnost, našu vjeru. U cijeloj povijesti spasenja Bog je uvijek bio onaj koji je pozivao čovjeka na milosni i spasonosni dijalog, na prijateljstvo i ljubav«. (Veritas, 2/1970 — str. 23).

Za djelotvorno i dozvoljeno primanje sakramenata mrtvih Noldin (De sacramentis, 42a) traži kajanje, koje pretpostavlja vjeru i nadu. Bez obraćenja i kajanja nema oprostjenja.

Kad se radi o češćem ili rjeđem primanju Sv. Pričesti ne možemo se osloniti na Crkvene zakone, jer tu su postavljene samo dvije krajnje granice: najmanje jedanput godišnje i najčešće jednom dnevno. Za ovo posljednje imademo već izuzetaka. Unutar ovih dviju krajnjih granica postoje razne mogućnosti i tu bi svaki svećenik kao odgojitelj i svaki vjernik kao koliko-toliko zrela ličnost morali tražiti najdjelotvornije postupke. Svaka ukalupljenost i kampanjski posao neće uroditi nikakvim dobrim plodom, jer se traži svačija angažiranost i lični susret svakog pojedinca s Gospodinom.

Znam muškarca koji se ljuti na žene što se nakon pričesti stojeći poklone i tek tada vrate na mjesto. Kaže dotični »kad i ne bi htjeli slušati župnika koji kaže da se ne treba pokloniti, morali bi bar znati, da su primile u sebe Onoga kome se klanjaju na oltaru. Ali, nastavlja isti, one uopće ne misle i ne znaju što primaju, nego idu pred pričesni stol iz navike«. Dobro bi bilo npr. kad bi netko nastojao rastumačiti žalosne slučajeve sjemeništaraca, koji su se godinama danomice pričesćivali, a onda najednput i naglo, takorekuć preko noći, prekinuli sa svim vjenskim.

Jasno je, da je za dozvoljeno primanje Sv. Pričesti potrebno stanje milosti — odsutnost smrtnoga grijeha — ali se postavlja pitanje, da li je to dosta. Zar se ne traži i dobra nakana (recta mens) ili govoreći Pavlovim jezikom »držanje do tijela Gospodnjeg«, a čini se, da mnogo puta upravo ovo posljednje nedostaje. Nakon Euharistijskog kongresa u Münchenu jedne su novine donijele izvještaj, da veliki dio sudionika uopće nije znao što je to Euharistija.

Naročito djeca i nesamostalne osobe mogu župničku preporuku o čestoj Sv. Pričesti prihvatiti kao svojevrsnu zapovijed i onda idu na Pričest bez naročite svijesti. Uz stanje milosti, mislim da je dobra nakana drugi uvjet na koji mi često zaboravljamo. Puno je bolje da se ljudi češće pričesćuju na temelju dobre pouke i vlastite svijesti o potrebi sakramentalnoga života, nego da idu zato, što to svećenik direktno preporučuje. Uostalom, ako smo iskreni, priznat ćemo, da je lakše reći »idite često na Pričest«, zado-

voljiti se velikim brojem pričesti, nego ljude tako odgojiti, da to na temelju želje za sakramentalnim životom samoinicijativno traže, kao što gladan čovjek posize za hranom. Bude li po srijedi dobra volja i samoinicijativa, ne moraju nas zbunjivati mali, pa makar česti, propusti vjernika, jer sakramenti djeluju »ex opere operato« i najvjerojatnije će prije ili kasnije doći do uspjeha.

Poseban problem je pitanje ispovijedi prije pričesti, a inače je ispovijed sakrament, koji će kao kamen smutnje ostati još za mnoge generacije. Zadiranje u vlastitu nutrinu je kod prosječnih ljudi antipatičan posao i priznavanje vlastitih grijeha, pa makar svećeniku, je odložna stvar. I u pitanju sakramentalne ispovijedi prelazi se u razne skrajnosti. Jedan magister novaka reče, da će se zadovoljiti sa šestomjesečnom ispovijedi svojih gojenaca, dok drugi možda pred svakim primanjem Pričesti traže ispovijed. Lijepi praktični savjet u vezi s time, mogli smo pročitati u Malom Koncilu 2/1970. — str. 4.

Kad su se izvjesne djevojke sutradan nakon večeri što su je provele na plesu pričestile bez prethodne ispovijedi, neki su negodovali, dok su njihove vršnjakinje rekle: »O tome mogu pravilno suditi jedino one same«. Mislim da je rezoniranje ovih posljednjih bilo pravilno.

Pozivati na ispovijed i pričest u obliku preporuke, koja graniči sa zapovjedu, vrlo je plitko, jeftino i riskantno. Valja odgojiti čovjeka koji će za primanjem sakramenata osjetiti unutarnju potrebu, a taj odgoj traži truda i sa odgajaničeve strane zalaganja.

Moglo bi se postaviti pitanje, zašto nam se najviše pričešćuju djeca i žene. Uz ostale razloge (dječja plemenitost, iskrenost, smisao žene za vjersko) možda do toga dolazi i zato, što se radi o osobama, koje ne misle svojom glavom, nego slijepo slijede naše savjete, odnosno za njih naredbe.

Teško je bilo koji vjerski problem zahvatiti u svoj njegovoj širini, a ovaj pogotovo, jer se radi o temeljima milosnog života, pa bi bilo zgodno, kad bi pojedinci pitanje ispovijedi i česte Pričesti prikazali s raznih stanovišta, s nakanom da se nastoji naći najzgodnije rješenje (koliko je to moguće) za ovaj momenat života naših vjernika u kojem mi upravo sada živimo.

M. Ž.